

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 639/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/80/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/80/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“). Ďalej navrhuje prikázať krajskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a priznať mu primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi bola 20. júna 2018 podaná obžaloba pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona (trestné konanie sa začalo vznesením obvinenia 28. apríla 2017, pozn.). Sťažovateľ uvádza, že v jeho trestnej veci rozhodoval ako súd prvej inštancie Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“), pred ktorým bolo trestné konanie vedené pod sp. zn. 2 T 65/2018. Súd prvej inštancie do dnešného dňa už trikrát rozhodol rozsudkom, ktorý na základe podaného odvolania (sťažovateľom i prokurátorom, pozn.) odvolací súd opakovane zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Okresný súd naposledy rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 T 65/2018 z 3. augusta 2022 (sťažovateľa uznal vinným a uložil mu peňažný trest, pozn.), proti ktorému podal sťažovateľ 3. septembra 2022 odvolanie, následne doplnené písomným podaním 7. októbra 2022. Súdny spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 13. decembra 2022. Krajský súd vo veci rozhodol 7. júna 2023. Sťažovateľ uvádza, že predmetné rozhodnutie ani jemu, ani jeho právnomu zástupcovi nebolo v čase podania ústavnej sťažnosti doručené.

2.1. Sťažovateľ ďalej upriamuje pozornosť na to, že postup okresného súdu v prvoinštančnom konaní bol predmetom posúdenia ústavným súdom, ktorý nálezom č. k. IV. ÚS 303/2022-46 zo 6. septembra 2022 vyslovil porušenie sťažovateľom namietaného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 eur a náhradu trov konania. S ohľadom na spomínaný nález tiež žiada, aby ústavný súd predbežne prerokoval jeho ústavnú sťažnosť podľa § 54 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) mimo poradia doručených ústavných sťažností.

2.2. Postup krajského súdu v napadnutom konaní už bol predmetom prieskumu ústavného súdu na základe sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti z 15. mája 2023, ktorú ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením sp. zn. I. ÚS 349/2023 z 15. júna 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote malo dôjsť postupom krajského súdu, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa na verejnom zasadnutí 7. júna 2023, no ani po 3 mesiacoch a 21 dňoch nedoručil toto rozhodnutie sťažovateľovi ani jeho právnomu zástupcovi. Uvedený postup je v rozpore so zákonnou lehotou na doručovanie a vyhotovenie rozhodnutia podľa Trestného poriadku. Namietaný postup krajského súdu má podľa sťažovateľa za následok, že trestné konanie od vznesenia obvinenia 28. apríla 2017 nie je ani po šesť a pol roku právoplatne skončené. Uvádza, že predmet konania patrí medzi bežnú agendu všeobecných súdov, nevykazuje znaky právnej alebo faktickej náročnosti, ktorá by mohla ospravedlniť pretrvávajúce prietahy, sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispel k predĺženiu súdneho konania, a teda zodpovednosť za prietahy v konaní nesie výlučne konajúci súd. Pripomína, že v jeho trestnej veci bolo okresným súdom už trikrát vydané rozhodnutie, ktoré krajský súd dvakrát zrušil a tretíkrát o odvolaní sťažovateľa síce rozhodol, no svoje rozhodnutie mu nedoručil. Sťažovateľ sa domáha primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 3 000 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123,

§ 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na fakt, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno namietané porušenie označených práv sťažovateľa posudzovať spoločne.

6. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

7. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06, IV. ÚS 237/09, II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010, II. ÚS 445/2016, II. ÚS 751/2017, IV. ÚS 632/2018) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že trestné konanie, ktoré je proti nemu vedené od roku 2017, nie je v dôsledku namietaného postupu krajského súdu (nedoručenie rozhodnutia o odvolaní sťažovateľovi ani jeho právneho zástupcovi, pozn.) ani po šesť a pol roku právoplatne skončené.

9. V zmysle § 183 ods. 1 písm. b) bod 3 Trestného poriadku je okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vyhlásenie rozhodnutia o zamietnutí odvolania. V prejednávanej veci krajský súd na verejnom zasadnutí 7. júna 2023 odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 65/2018 z 3. augusta 2022 zamietol. O nadobudnutí právoplatnosti rozsudku 7. júna 2023 svedčí aj doložka právoplatnosti verejne dostupná v Registri doložiek právoplatností a vykonateľností súdnych rozhodnutí.

10. Odsudzujúci rozsudok proti sťažovateľovi nadobudol právoplatnosť 7. júna 2023, pričom ústavnú sťažnosť podal 28. septembra 2023. Sťažovateľom napádané súdne konanie bolo v čase podania jeho ústavnej sťažnosti právoplatne ukončené. Po nadobudnutí právoplatnosti teda už nemohol trvať stav právnej neistoty sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému konaniu pred krajským súdom.

11. Zároveň ústavný súd pripomína, že v zmysle ustanovenia prvej vety § 146 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom

poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy rozhodnutie súdu druhého stupňa v trestnom konaní doručuje súd prvého stupňa.

12. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

13. V prejednávanej veci zároveň absentuje príčinná súvislosť medzi namietaným postupom krajského súdu (na ktorý je v zmysle citovanej vyhlášky príslušný okresný súd) a porušením označených práv sťažovateľa.

14. Ústavný súd zistil, že spis bol okresnému súdu vrátený 24. júla 2023 a uznesenie krajského súdu bolo doručené sťažovateľovi 9. októbra 2023 a jeho právnomu zástupcovi 6. októbra 2023.

15. V zmysle už uvedeného sú podľa ústavného súdu v prejednávanej veci prítomné dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 29. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu